

"...בחבל הארץ, בו נוצר האיחוד הלובלינאי בשנת 1569, שכנה עיירה קטנה ושמה בילגוראיי. את פשר שמה לא יודע איש עד עצם היום הזה. מה מוצא השם ומי קבע אותו אי-אז באותם ימים רחוקים? הדבר לוט בערפל אי-ודאות. וכך גם את מקורות השמות טרנגרוד, פרמפול, או שברשין אין איש יודע. סברה אחת הייתה, שמקור השם הוא האופי הגיאולוגי-טופוגרפי של חבל המחוז, משמע, שעל האדמה הזאת היו פעם גבעות לרוב, [בפולנית בילי גורי]. סברה אחרת גרסה, שהשם נועד להנציח את זכר שבט גוריי [בילי גורייע], משמע, שגוריים חיו שם. שבט גוריי לא שהה במקום זמן מרובה. הוא זנח אותו לטובת חבל ארץ פורה יותר, מקום הנושא עד היום את השם גוריי. תהא הסיבה לשם אשר תהא, העיירה בילגוראיי ושמה התקיימו מאות בשנים. בסביבתה הדלה התרבתה וחיה קהילה יהודית גדולה הקשורה בעבודות לא ברורים אל בתיה הדלים כשדור שבא מחליף דור שהולך, ומשרתים באמונה מלאה את האלוהים, יום יום, מרגעי היקיצה המוקדמים ועד רדת האפלה. הם משכו בעול מעשה יום ביומו, שבוע אחר שבוע ושנים על שנים, באמונה שאחד-אלוהינו, צור ביטחוננו, אותם לא יכזיב, יזכרם, ושעוד נכוננו להם ימים...

כשהכל-יכול ברא את העולם, כלל כנראה, בתוכניותיו המפורטות את הפינה הנידחה הזאת. הן גם כאן אמורים היו לחיות עושי דברו. הוא דאג ליפי נופיו ובין העצים רבי הנוף הותיר קרחת יער. 'וירא כי טוב', ויאמר לעצמו: כאן בין פלאי בריאתי יתיישבו להם יהודים, כאן הם ירבו, יאכלסו בתים ויסבלו. ואכן, הוקמה שם עיירה, והחיים שטפו להם כמו במנהרה חשוכה..."

[שמואל בר-און]

next

The beginning of the Jewish community in Bilgoraj

"...In the region where the Lublin Union was created in 1569, a little town called Bilgoraj existed. The meaning of its name is known to none to this day. What is the origin of the name and who named it in those days of old? The answer is shrouded in the fog of uncertainty, and so are the names of Tarnograd, Frampol or Szczebrzeszyn. One opinion says that the name originates in the geological-topographic nature of the region, that is to say that the region was full of hills (billi gory in Polish). Another version says that it is aimed at immortalizing the tribe of Goraj (billi gorja), that the Gorajs inhabited that area. The tribe of Goraj did not stay there long. They abandoned it for a more fertile area, an area that to this day carries the name of Goraj. Regardless of the reason for naming it, the town of Bilgoraj and its name have been there for hundreds of years. In its humble environment, a big Jewish community flourished and lived in its poor homes in which one generation replaced the previous, faithfully serving the Almighty day by day, from the early hours of awakening until dark. And they carried the burden, day by day, week by week and through the years, of faith that the one God, Rock of Ages, will not fail them, will remember them, and that days will...

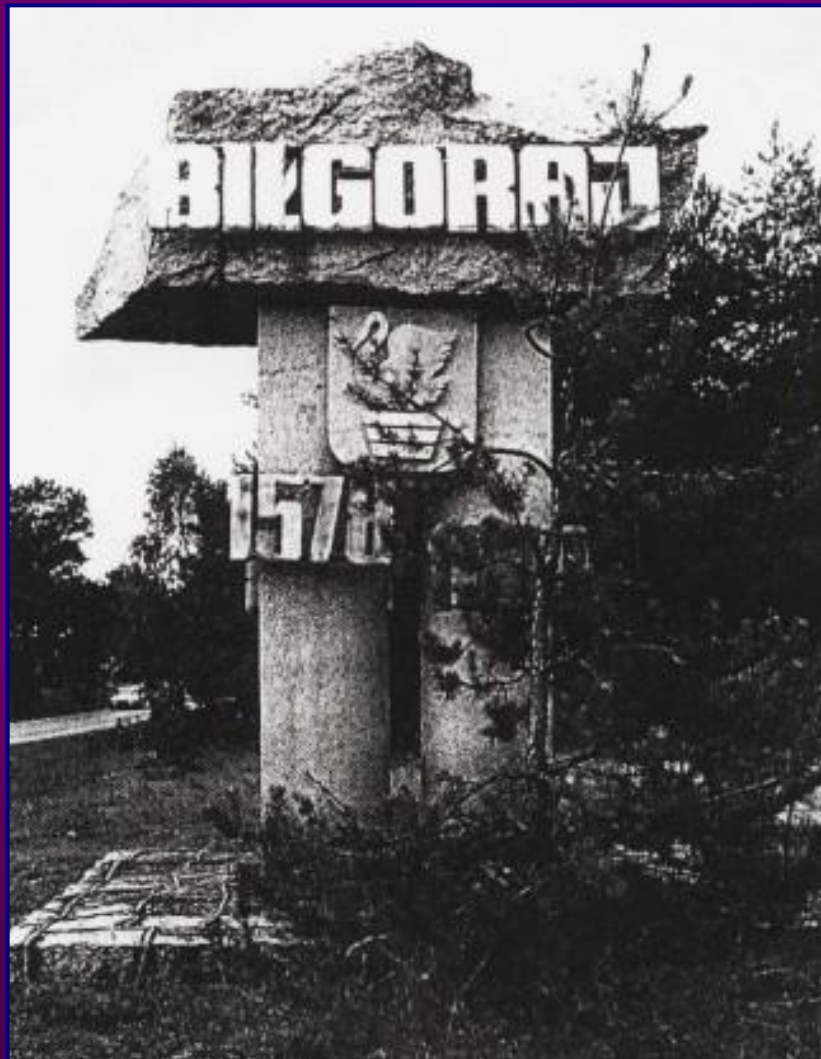
When the Almighty created the world, He probably included in his detailed plans this remote corner. After all, the doers of His word were to live here too. He took care of the beauty of its landscapes and among the trees he left a clearing in the forest. 'Saw that it was good', and said to himself: here, among the wonders of my creation, Jews will settle down. Here they will multiply, inhabit homes and suffer. And indeed, a town was built there, and life was sweeping as if in a dark tunnel..."

Shmuel Bar-On

[next](#)

[prev.](#)

אנדרטה המציינת את ההחלטה להקמת בילגוראיי.

Decyzje o powstaniu Bilgoraja poprzedzla.jpg

next

prev.